

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 105.002 van 21 maart 2002
in de zaak A. 44.517/XII-978.**

In zake : 1. Marc BUYTAERT,
 2. Eddy DEN HAENE,
 3. André VANDEN BOSSCHE,
 die woonplaats kiezen bij
 advocaat E. VAN DER MUSSELE,
 kantoor houdende te ANTWERPEN,
 Justitiestraat 18 A

tegen :

de stad ANTWERPEN.

DE RAAD VAN STATE, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Marc Buytaert, Eddy Den Haene en André Vanden Bossche op 6 juni 1991 hebben ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing “uitgevaardigd door het college van burgemeester en schepenen te Antwerpen op 4 maart 1991 inzake opname van het syndicaal verlof”;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgesteld door auditeur F. De Buel;

Gelet op de beschikking van 28 augustus 1995 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 10 december 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 5 februari 2002;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter D. Verbiest;

Gehoord de opmerkingen van Marc Buytaert in eigen persoon en advocaat P. Vanderstraeten, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd F. De Buel;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over het voorwerp van de vordering

Overwegende dat de verzoekers in hun inleidend verzoekschrift en memories telkens ook gewag maken van een door hen gevraagde “schorsing” van de bestreden beslissing; dat er mag worden van uitgegaan dat het hier verschrijvingen betreft aangezien verzoekers zich voor het overige enkel gedragen zoals in een procedure tot nietigverklaring is voorgeschreven, zij het dat zij hun laatste memorie wel niet als dusdanig benoemen maar ze aanmerken als een “memorie van wederantwoord”; dat dit alles veeleer van slordigheid getuigt dan van de wil om naast de gevraagde nietigverklaring ook de schorsing te vorderen;

2. Over de gegevens van de zaak

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

2.1. Op 25 februari 1991 stelt waarnemend inspecteur-generaal Mertes ten behoeve van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen een nota op in verband met het “syndicaal verlof”.

In die nota wordt voorgesteld per dienst [haven, politie,...] “een jaarlijks quotum aan dagen syndicaal verlof [vast te stellen] waaruit de vakbonden kunnen putten” en “principes (vast te stellen) met betrekking tot het opnemen van syndicaal verlof”. De quota worden berekend per vakorganisatie, per mandaat in de overlegcomités en per syndicaal afgevaardigde.

2.2. Op 4 maart 1991 beslist het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen, wat volgt :

“artikel 1 : neemt kennis van de nota dd. 25 februari 1991 van de heer wd. inspecteur-generaal met betrekking tot het syndicaal verlot en gaat akkoord met het voorstel.

artikel 2 : aan de 9e directie wordt opdracht gegeven :

1. de inhoud van voornoemde nota onmiddellijk ter kennis te brengen van de diensthoofden en districtsverantwoordelijken;
2. richtlijnen met betrekking tot de praktische toepassing aan de diensthoofden en districtsverantwoordelijken over te maken;
3. de inhoud van de nota sub a) en de richtlijnen sub b) over te maken aan de algemene centrale der openbare diensten, de christelijke centrale van de openbare diensten, het nationaal syndicaat van de belgische politie en het vrij syndicaat voor het openbaar ambt.

Artikel 3 : de nota ter bespreking voor te leggen aan de leden van de raadscommissie personeelszaken”.

2.3. In een nota van 22 maart 1991 verstrekt de stadssecretaris aan de diensthoofden en districtverantwoordelijken “het totaal jaarlijks quotum aan dagen syndicaal verlot toegekend per vakbond” en richtlijnen in verband met “het opnemen van het syndicaal verlot”. Tevens wordt hun een kopie toegestuurd van de voormelde nota van 25 februari 1991.

2.4. Voornoemde documenten worden op 29 maart 1991 ook toegestuurd aan de betrokken vakorganisaties, onder meer aan het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, Minderbroedersrui 19, 2000 Antwerpen.

2.5. Verzoekers dienen met brieven van 26 april 1991, 3 mei 1991 en 7 mei 1991 bezwaar in bij de gouverneur van de provincie Antwerpen en bij de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden met vraag hun bestuurlijk toezicht uit te oefenen.

De gouverneur laat verzoekers op 27 mei 1991 weten dat, vermits er inzake besluiten van het schepencollege geen meldingsplicht is zoals dit het geval is voor de gemeenteraadsbesluiten, het besluit van 4 maart 1991 niet bij zijn bestuur is ingekomen en dat de Gemeenschapsminister hem in verband met dit besluit “met zijn brieven van 3 mei 1991 en 16 mei 1991 heeft laten weten dat hij zich tegen de uitvoering van dit besluit niet zal verzetten”.

2.6. Verzoekers stellen daarop het voorliggende annulatieberoep in, in eigen naam en “als bestuurslid van het overkoepelend orgaan VSOA te Antwerpen (afdeling van de vakbond V.S.O.A.)”;

3. Betreffende de ontvankelijkheid.

3.1.1. Overwegende dat de verwerende partij in een eerste exceptie opwerpt dat, vermits verzoekers “met een schrijven van 29 maart 1991 kennis hebben genomen van de inhoud van het bestreden collegiaal besluit dd. 4 maart 1991 (cfr. schrijven Stad Antwerpen aan het vrij syndicaat voor het openbaar ambt dd. 29 maart 1991,[...])”, het op 7 juni 1991 ingediend annulatieberoep laattijdig werd ingesteld;

3.1.2. Overwegende dat deze exceptie niet gegrond is; dat verzoekers immers de voornoemde bezwaarschriften aan toezichthoudende overheden hebben gezonden; dat dit beroep de beroepstermijn heeft gestuit van het annulatieberoep; dat aldus het op 6 juni 1991 ingestelde annulatieberoep tijdig werd ingesteld, want binnen de zestig dagen na de kennisgeving bij de voormelde brief van 27 mei 1991 van de gouverneur, van het gevolg dat aan dat bezwaar is gegeven;

3.2.1. Overwegende dat de verwerende partij in een tweede exceptie stelt dat “eisers nalaten aan te tonen dat zij een persoonlijk belang hebben bij de huidige procedure en er een geïndividualiseerd verband bestaat tussen hen en het bestreden besluit”, dat “het V.S.O.A., waarvan eisers lid zijn, ingevolge het representatie-onderzoek, in geen enkel bijzonder onderhandelingscomité, noch in het gebied van deze comités opgerichte overlegcomités mag zetelen”, dat “het bestreden collegiaal besluit enkel een lokale toepassing van de wet en het KB beoogt en enkel de A.C.O.D. en C.C.O.D. zitting hebben in de plaatselijke onderhandelings- en overlegcomités” en “vermits het V.S.O.A. geen deelname heeft in deze comités het collegiaal besluit voor hen dan ook niet grievend kan zijn, zodat de vordering onontvankelijk is wegens gemis aan belang in hoofde van eisers”;

3.2.2. Overwegende dat de bestreden beslissing voor het personeel van de stad Antwerpen nadere regels beoogt uit te werken inzake het vakbondsverlof, als bedoeld in artikel 81 en volgende van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel; dat verzoekers als

personeelslid van de stad Antwerpen, leden van een vakvereniging, in aanmerking kunnen komen voor hoger bedoeld vakbondsverlof; dat zij aldus een rechtstreeks en persoonlijk belang hebben bij de nietigverklaring van de bestreden beslissing; dat in zoverre verzoekers stellen dat zij “tevens handelen als bestuurslid van het overkoepelend orgaan V.S.O.A. te Antwerpen (afdeling van de vakbond V.S.O.A., het Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt, Vooruitgangstraat 319, 1210 Brussel)”, zij zich als organen voordoen van een vereniging; dat voor deze vereniging echter geen rolrecht is gekweten zodat het verzoekschrift enkel dient te worden onderzocht in zoverre het is ingediend door de drie verzoekers in persoon;

4. Over de gegrondheid.

4.1. Overwegende dat verzoekers in een eerste middel betogen dat het college van burgemeester en schepenen niet bevoegd is om de bestreden regeling vast te stellen; dat zij nader toelichten dat “een regeling tot opname van syndicaal verlof en beperking van dit verlof per vakbond en per rechthebbende zoals in het bestreden collegebesluit uit zijn aard een onderdeel [is] van het personeelsstatuut”, dat “het College van Burgemeester en Schepenen onbevoegd [is] voor de vaststelling van het statuut van het Gemeentepersoneel”, dat “dit behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenteraad” en dat “daarenboven noch het College noch de heer Stadssecretaris enige bevoegdheid [bezitten] t.a.v. de Politie”;

4.2. Overwegende dat de verwerende partij repliceert dat “het Collegiaal Besluit enkel een lokale toepassing van de wet en het KB beoogt”, dat “de nieuwe gemeentewet aan het College het beheer van de gemeentelijke inrichtingen heeft toevertrouwd ingevolge art. 123, 3°”, dat “het personeelsstatuut de interne verhouding regelt tussen het personeel en het bestuur”, dat “regelen in verband met opnemen van syndicaal verlof niet behoren tot het personeelsstatuut” en dat “de bestreden collegiale beslissing een uitoefening is van de bevoegdheden om die daden te nemen die noodzakelijk zijn voor het beheer van de gemeentelijke inrichtingen en meer bepaald de organisatie om de continuïteit van de dienst te verzekeren”;

4.3. Overwegende dat verzoekers dupliceren, onder meer, dat de bestreden regeling “uit zijn aard een onderdeel van het personeelsstatuut [...] is, zoals voor andere bepalingen m.b.t. onbezoldigd syndicaal verlof die er reeds zijn in opgenomen”;

4.4. Overwegende dat krachtens artikel 117 van de nieuwe gemeentewet het de gemeenteraad is die alles regelt wat van gemeentelijk belang is; dat in de artikelen 123 tot 132 van die wet aan het college van burgemeester en schepenen slechts een aantal welomschreven bevoegdheden zijn toegewezen; dat voorts artikel 189 van de meervermelde wet ten tijde van de bestreden beslissing de gemeenteraad uitdrukkelijk bevoegd maakte om het administratief statuut van de leden van het gemeentepolitiekorps te bepalen;

4.5. Overwegende dat door de bestreden beslissing, enerzijds, per vakbond een jaarlijks quotum syndicale verlofdagen alsmede per personeelslid een maximaal aantal dagen syndicaal verlof worden vastgelegd en, anderzijds, nadere regelen worden vastgesteld waaronder dit verlof kan worden toegestaan; dat de vaststelling, in de bestreden beslissing, van de wijze waarop en de voorwaarden waaronder een syndicaal verlof kan worden toegestaan, aan de rechtspositie raakt van het aan die regeling onderworpen personeel en derhalve moet worden aanzien als deel uitmakend van het personeelsstatuut in ruime zin; dat omwille van het algemeen en onpersoonlijk karakter van een dergelijke regeling zij in elk geval niet kan worden ingepast in het door het college van burgemeester en schepenen te voeren “beheer van de gemeentelijke inrichtingen” in de zin van artikel 123, 3°, van de nieuwe gemeentewet; dat de vaststelling van die regeling, gelet op de voormelde bepalingen van de nieuwe gemeentewet, toekomt aan de gemeenteraad en niet aan het college van burgemeester en schepenen; dat het middel waarin deze onbevoegdheid wordt aangevoerd, gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 4 maart 1991 waarbij akkoord wordt gegaan met de nota inzake opname van het syndicaal verlof.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 297,48 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig maart 2002, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D. VERBIEST.